

**XX/2024 DEKRETUA, urtarrilaren XX (e) koa, gazteen emantzipaziorako
Emantzipa Programaren laguntzak arautzen dituen.**

I.

2021ean, EAEko biztanleen batez besteko emantzipazio-adina 29,7 urtekoa izan zen, Europako batezbestekoa baino hiru urte beranduago. Hala ere, galdetuak izan direnean, gazteek, batez beste, emantzipazio adin desiragarria 24,5 urtekoa dela adierazi dute. Gazteen autonomia-prozesuaren atzerapen horrek ondorioak ditu.

Nahasmendua dakar gazteen bizi- eta familia-proiektuen garapenean. Familien sorkuntza atzeratu egin da. Atzerapen horren ondorioz, lehen amatasuna gero eta adin handiagoekin planteatzen da, eta, aldi berean, seme-alaba bakarra edo seme-alabarik ez duten familien kopurua handitzen laguntzen du.

Gizartearen ikuspegitik, belaunaldien arteko desorekak eragiten ditu, gizartea zahartzen laguntzen du, eta gero eta arazo gehiago sortzen ditu hezkuntza-matrikulazioan, ekonomian, lan-merkatuan ordezkatzean edo gizarte-babesekeo sistemai eustean.

Emantzipazio-adinean aurreratzeak duen garrantzi estrategiko eta zeharkakoak lehentasuna du Eusko Jaurlaritzaren politika publikoen aurreikuspen-tresnetan. Gazteriaren arloan, XII. Legegintzaldiko Gobernu Programak bere legegintzaldiko konpromisoen artean jasotzen du gazteen emantzipaziorako zeharkako estrategia definitzea, bultzatzea eta koordinatzea.

Pandemiaren eragozpenak gorabehera, estrategia hau egiteko prozesuaren lehen urratsak 2021. urtearen erdialdean egingo dira, gazteekin parte hartzeko eta kontsultatzeko dinamikak bultzatuta. Ondoren, EGKrekin (Euskadiko Gazteriaren Kontseilua-Consejo de la Juventud de Euskadi) egindako kontraste-prozesuekin eta hainbat herrialdetako emantzipazio-politikei buruzko azterlan konparatibo batekin osatu ziren.

Aldi berean, Gazteriaren 2/2022 Legea izapidetzeko prozesua aurreratu zuen, eta Eusko Legebiltzarrak 2022ko martxoaren 10ean onartu zuen. Lege horrek hiru ardatz nagusi ditu: gazteria-sistema eta -zerbitzuak sendotzea, gazteen parte-hartzea sustatzea eta emantzipazio-prozesuak sustatzea, batez ere adina aurreratzeko helburuan eraginez, 2030eko hamarkadarako 28 urte izan arte. Lege horrek gazte-emantzipazioa errazteko strategiaren edukiak kokatu behar ziren esparru orokorra definitu zuen.

2022ko maiatzaren 18an, Eusko Legebiltzarrak erronka demografikoari buruzko osoko bilkura monografikoa egin zuen. Onartutako 74 ebazpenak Erronka Demografikorako 2030 Euskal Strategiaren azken dokumentuan sartu ziren, zeina ekainaren 21ean onartu baitzuen behin betiko Gobernu Kontseiluak. Estrategia horrek lehentasunezko lau jarduera-ardatz eta 36 jarduera zehaztu zituen. Lehenengo ardatzaren ardatza gazteen emantzipazioa da.

Modu osagarrian, 2022ko irailaren 22an, Lehendakariak Politika Orokorraren Osoko Bilkuran iragarri zuen Gazteria Zuzendaritza, ordura arte Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailaren barruan zegoena, Lehendakariaren egiturari atxikita geratuko zela, Trantsizio Sozialaren eta 2030 Agendaren Idazkaritza Nagusiaren barruan. Berregituratze horren helburua gazteria, emantzipazio eta erronka demografikoaren politiken sailen arteko eta erakundeen arteko koordinazioa sustatzea izan zen, zeharkako ikuspegi batetik.

Aurrekari horiekin, 2022ko abenduaren 7an, Gazteen Emantzipazioa bultzatzeko 2030 Euskal Estrategia Gobernu Kontseiluari aurkeztu zitzaion, hasierako proposamen gisa. Strategiaren dokumentua bi liburukitan egituratu zen: I. Analisi Esparrua eta II. Esparru operatiboa. Eduki espezifikoa eta monografikoa du emantzipazioari buruz, eta erronka demografikoko strategiarekin lerrotatu zen, jarduera-plana indartuz eta zabalduz.

Une horretatik aurrera, bi hilabeteko epea ireki zen herritarren, erakundeen eta gazte-elkarteen sarearen ekarpenak jasotzeko. Testuinguru horretan, Eusko Jaurlaritza Eusko Legebiltzarreko Gizarte Politika eta Gazteria Batzordean agertu zen, edukia aurkezteko.

Parte hartzeko eta edukiak berrikusteko prozesu horri esker, ekarpen ugari egin ahal izan ziren, edukiak hobetu eta datuak eta aurreikuspenak eguneratu zituztenak. Hala, 2023ko martxoaren 21ean, Gobernu Kontseiluak behin betiko onartu zuen Gazteen Emantzipazioa bultzatzeko 2030 Euskal Estrategia.

Jarduera-planak bost ardatz ditu: enplegua, etxebizitza, errenta, kohesioa eta erresilientzia. Ardatz horietako bakoitzari bi proiektu traktore lotzen zaizkio. Horrez gain, ardatz bakoitzaren barruan beste ekimen batzuk ere aipatzen dira, konektatuak edo osagarriak; guztira, 27 jarduera. Jarduera Plan horrek zeharkako ardatz gisa jasotzen ditu, halaber, aurrekontu-kudeaketari, urteko jarraipen-memoriei eta ebaluazioari dagozkien atalak, eta jarraipen- eta ebaluazio-adierazleen taula batekin osatzen da.

II.

Estrategiaren diagnostikoak hiru gako nagusi identifikatzeko aukera ematen du: emantzipazioaren atzerapena eragiten duten faktore nagusiak, aurreratzea lortzeko lehentasunez jardun behar den adin-tarteen fokalizazioa, eta gazteen emantzipazioaren aldeko politikak lehentasunezkoak direla egiaztatzea.

Emantzipazioa gertatzen den unean eragiten duten faktoreak ez dira soilik materialak, izaera kulturalakoak ere badira. Hala ere, arrazoi materialen artean pisuzko arrazoiak daude. Argi eta garbi nabarmentzen dira hiru, elkarri lotutakoak eta denboran zehar metatzekoak: enplegua, etxebizitza eta errenta erabilgarria.

Lehenengoari dagokionez, azken hamarkadetan, gazteen belaunaldiek, batez ere 25 eta 29 urte bitartekoek, enpleguaren eta enpleguaren kalitatearen inguruko ziurgabetasuna jasan dute, gazte askok jasotzen dituzten partzialtasunean, behin-behinekotasunean eta soldata txikitzen adierazita; etxebizitza-eskasia, batez ere alokairuan, eta garestitasuna; eta, azkenik, eskuragarri dauden errentak urriak dira eta erakundeen laguntza gehiago behar dira.

Diagnostikoaren bigarren gakoari esker, argi eta garbi ikus daiteke zein adin-tartetan komeni den lehentasunez jardutea. Errealitateari buruzko datuak eta egindako azterlanak kontuan hartuta, gazteen emantzipazioa sustatzeko ahaleginak, oro har, 25-34 urteko pertsonengan oinarritu beharko dira. Hala ere, batez besteko adina aurreratzea denez helburua, batez ere 25 eta 29 urte bitarteko pertsonengan jarri beharko da arreta, eta, bereziki, adin-tarte horretan emantzipatzen ez direnen edo emantzipazioa finkatzen ez dutenen artean, enplegua izanda ere, errenta erabilgarria ez delako horretara iristen.

Diagnostikoaren hirugarren giltzarriaren arabera, emantzipazioa sustatzea lehen mailako lehentasuna da politika publikoentzat, batez ere Euskadin. Eta hori gertatzen da, batetik, atzerapenak eragiten dituen ondorio sozial eta ekonomikoengatik, eta, bestetik, desoreka horrek egungo gazteen belaunaldietan eragiten duen ekitate eza zuzentzeko betebeharrak. Gazteen emantzipazioa eta, zehazkiago, emantzipatzeko batez besteko adina aurreratzea lotuta dago gazteen aukerekin, euskal gizartearen gaztetzearekin eta belaunaldien arteko eta belaunaldi barruko kohesioarekin.

Estrategia horren xedea da batez besteko adina murrizten eta emantzipazio-tasak handitzen laguntzea, jatorrizko etxetik irteteko prozesuei sostengatzen lagunduz, bizkortuz eta lagunduz. Helburua da 2030erako gazteen emantzipazio-tasa egungo % 32,9tik % 50era hurbiltzen laguntzea, eta maila horretan kokatzen da EB-27ko batez bestekoa (% 50,6). Emantzipatzeko batez besteko adinari dagokionez, helburua 28 urtetik behera kokatzea da.

Estrategia horren irizpide gidaria da dagoeneko ezarrita dauden politikak neurri eta jarduketak berriekin batera integratzea, trinkotzea eta optimizatzea, helburuen eta esku-hartze ildoan esparru berean eta zentzu-batasun beraren barruan. Azken batean, jarduteko sistema sinergiko bat eratzea, emantzipazio-adinari dagokionez joera-aldaketa bat lortzeko.

III.

Hamar proiektu traktoreen artean, Gazteen Emantzipazioa bultzatzeko 2030 Euskal Estrategiaren Jarduketa Planak gazteen emantzipaziorako laguntza ekonomikoei buruzko Lau Urteko Programa bultzatzea jaso du. Hirugarren ardatzean sartzen da, errentan, eta bosgarren proiektu traktore gisa aurkezten da.

Gazte-enpleguaren, enplegurako prestakuntzaren eta etxebizitzaren arloko politikak lehenetsia dute Estrategiaren ikuspegian, eta lehen lau proiektu bultzatzaileak betetzen dituzte. Hala ere, EAEko gazteen egoerari buruzko datuek eta azterlanek agerian uzten dute politika publiko horiek laguntza eraginkorrak izango diren pizgarriekin osatu behar direla, gazteek, praktikan, autonomia-prozesuen eraikuntzari aurre egin ahal izan diezaioten.

Lau urteko epean, zuzeneko 300 euroko laguntza bat aurreikusten da bi urteko epean, 28.000 eurotik beherako diru-sarrerak dituzten 25-29 urteko gazteentzat, edo 34.000 eurokoa, aitortzen ezkontide edo izatezko bikotekidearekin batera egiten bada, eta, bi kasuetan, 3.000 eurotik gorakoa. Haren helburua da gazteen emantzipazio-prozesuak erraztea edo finkatzea, bultzada edo bultzada baten bidez, beharrezkoena eta egokiena denean. Euskadiko gazte gehienak 30 urtetik aurrera emantzipatzen dira: 2021ean, eta 30 eta 34 urte bitartean, % 71,5. 25-29 urtekoen taldean, emantzipatutako pertsonen ehunekoa % 32,8 baino txikiagoa da.

Desiragarriena, ikuspuntu guztietatik, gazteek 25 urtetik gertuago egitea da, 30 urtetik gertuago. Horregatik, programa honen xede den kolektiboa 25-29 urteko adin-tartean zentratzen da, eta, pertsona horien artean, emantzipatzeko aukera gutxi dutenen artean, baina ez du horretarako tarte nahikorik.

Dekretu honek programa honen ezaugarriak arautzen ditu. Betekizunen atalean zehazten da onuradunek Euskadin erroldatuta egon beharko dutela eskaera egin aurreko urtean, eta azken hamar urteetan hiru urtez erroldatuta egon direla egiaztatu beharko dutela, edo Euskadiko udalerriaren batean erroldatuta egon behar dutela, eta azken hamar urteetan hiru urtez erroldatuta egon direla egiaztatu behar dutela.

Dekretu honek garatzen duen erregulazioak zehazten du laguntza hori ez dela bateragarria izango babes publikoko etxebizitza bat alokairuan edo babes publikoko etxebizitza bat jabetzan izatearekin, bikoizte-efekturik gerta ez dadin; izan ere, etxebizitza publiko bat eskuratzea, berez, egiturazko eta finkapeneko estaldura bat da emantzipaziorako. Kontuan izan behar da, Euskadin, eta Gazteen Euskal Behatokiaren 2021eko datuen arabera, merkatu libreko etxebizitza baten alokairuak edo hipotekak, batez beste, soldataren % 50 baino gehiago dakarkiola gazte bati, eta etxebizitza babestu baten kasuan, % 30 baino gutxiago.

Bestalde, laguntza horren onuradunek egiaztatu beharko dute gurasoena ez den beste etxebizitza batean emantzipatzeak hileko gastua dakarrela, alokairua edo hipoteka ordaintzeagatik. Horrek esan nahi du ezin izango dutela laguntza hau jaso lagutako edo oinordetzan hartutako etxebizitzetan bizi direnek, baldin eta etxebizitza horiek baliatzeagatik gasturik eragiten ez badute, edo jabetzako etxebizitzetan bizi direnek, baldin eta etxebizitza horientzat hipoteka-gasturik sortzen ez bada.

Laguntza hori bateragarria izango da Gizarteratzeko eta diru sarrerak bermatzeko errentarekin eta bizitzeko gutxieneko diru-sarrerarekin. Emantzipaziorako pizgarri hori Gaztelagun Programako alokairu-laguntzekin ere bateragarria izango da; izan ere, kontrakoa gazteen emantzipaziorako pizgarrien arteko emaitza zero izango litzateke, eta Emantzipa Programaren helburua, hain zuzen ere, pizgarri erantsi bat eratzea da.

Neurri hori, zalantzarik gabe, ekimen garrantzitsua denez, agian garrantzitsuena izan daiteke ez dela jarduketa isolatua. Ikuspegi demografikotik eta zeharkako gazte-politiken ikuspegitik, belaunaldi gazteekin autonomia-prozesuetan eta bizitza- eta familia-proiektuak eraikitzekeo prozesuetan laguntzera bideratutako neurrien ekosistema baten parte da.

25 eta 29 urte bitarteko gazteentzat hilean 300 euroko laguntza horri gehitu behar zaizkio hiru urtera arteko seme edo alaba bakoitzeko hilean 200 euroko laguntza, Gaztelagun programaren alokairurako laguntzak (hilean 300 eurora irits daitezke), Haur Eskolen 0-2 urteko etaparen

doakotasuna, ondorengoengatiko kenkari fiskalak, edo kontziliazioaren arloan indarrean dauden neurriak.

Horrekin batera, kontuan hartu behar da neurri hauek sinergikoak direla: alde batetik, enplegua eta enplegurako prestakuntza sustatzea, Gazte Enplegurako Talka Planaren bidez, eta gazteek etxebizitza eskuratzea; eta, bestetik, kohesioa sustatzea eta bazterkeria prebenitzea, adina aurreratuz DSBEa eskuratzeko edo Trapezistak programa bezalako jarduerak garatuz, familia-sarerik ez duten gazteei laguntasuna eskeiniz gizarte-bazterkeriarik ez izateko.

Laguntza horren iraupena bi urtekoa izango da 25 eta 29 urte bitarteko gazteentzat, eta 300 eurokoa hilean. Horrez gain, laguntza jasotzeko baldintzak eta beste laguntza-programa edo -mekanismo batzuekiko bateraezintasun-, bateragarritasun- eta konputagarritasun-esparruak kontuan hartuta, pizgarri edo laguntza esanguratsua eman daiteke emantzipazio-adina aurreratzeko lortu nahi den helbururako, enpleguarekiko edo prestakuntzarekiko konpromisoa disuasionatzen duten gain-dirulaguntzako egoerak saihestuz.

IV.

Honako hauek bat datoz Gazteen Emantzipazioa bultzatzeko 2030erako Euskal Estrategiarekin: La Programa eta hura islatzen eta bereizten duen laguntza hau. Printzipio inspiratzaile multzo bat da, eta zeharka egiten eta informatzen dute.

Gazteen emantzipazio-prozesuaren zentraltasuna da printzipio horietako lehena. Horrek esan nahi du oztopoen eremua murriztea eta gazteek gehien behar dutenean emantzipatzeko aukeren eremua zabaltzea helburua dela.

Emakumeen eta gizonen berdintasun-printzipioa ere garrantziaren arabera sailkatu behar da. Pertsona guztiek emantzipazio-prozesuei aukera-berdintasunean aurre egin ahal izateko baldintzak sustatzea dakar berekin, genero-ikuspegiarekin eta ikuspegi intersektionalarekin.

Pluralismoaren, errespetuaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioak gazteen emantzipazioa bultzatzen du. Gazteen unibertsoa osatzen duten aukeren, errealitateen eta bizi-ibilbideen aniztasuna aitortzean islatzen da, bai eta aniztasun horrek ekitate-testuinguru bat aurkitzean ere, bizitza autonomoa eraikitzekeko prozesuei laguntzeko.

Belaunaldien arteko erantzunkidetasuna zeharkako printzipio bat da, eta gizarte-antolamendua eta baliabide publikoen erabilera sustatu behar ditu, belaunaldien arteko enpatia-, elkartasun- eta elkarrekikotasun-zentzu sendo batean oinarrituta eta adin-desberdintasunak alde batera utzita partekatutako ikuspegi baten barruan.

Panel hau iraunkortasunaren eta integritasunaren printzipioek bukatzen dute. Beraz, gazteen emantzipazioari laguntzeko neurri hori epe labur, ertain eta luzerako bideragarritasun-horizonte bat eratzeari lotuta dago, eta ez da neurri isolatutzat hartzen, baizik eta estrategia global baten barruan antolatutako ekintzen ekosistema baten zatitzat.

Printzipio horien eta azaldutako kontsiderazio guztien arabera, Eusko Jaurlaritzaren Lehendakaritza Saileko Trantsizio Sozialaren eta 2030 Agendaren Idazkaritza Nagusiak, Gazteria Zuzendaritzaren bidez, emantzipaziorako laguntzen programa hori arautzeko ardura du.

Dekretuaren egiturari dagokionez, I. kapituluaren (Xedapen Orokorrak), 1. eta 2. artikuluek araudiaren xedea eta Prestakuntza Programaren ezaugarriak ezartzen dituzte.

II. kapituluak, Baldintzak eta bateragarritasun-esparrua izenekoak, honako hauei buruzko artikuluek biltzen ditu: eskuratzeko baldintzak; betekizunak egiaztatzea; laguntza hau bateragarria, bateraezina eta konputagarria izatea onuradun berberak jaso ditzaketan beste laguntza batzuekin; eta etxebizitza bakoitzeko onuradunen gehieneko kopurua eta zenbatekoa.

III. kapituluak, Deialdia izenekoak, 7. artikuluan zehazten du urteko deialdiari buruzkoa dena, eta aurreikusten du zer baliabide ekonomiko erabiliko diren LauPa programako laguntza hori aurrekontuan jasotzeko.

8. eta 17. artikuluen artean, IV. kapitulua dago, prozedurari buruzkoa. Aurreikuspen hauek garatzen ditu: eskaera, instrukzioa, ebazpena, prestazioen ordainketa, onuradunen betebeharrak, laguntza aldatzea, iraungitzeko eta itzultzeko prozedura, baita ikuskapena, kontrola eta zehapen-araubidea ere.

Lehen Xedapen Gehigarriak laguntzak izapidetzeko eta kudeatzeko ekintza zuzentzat jotzea ezartzen du, eta Bigarren Xedapen Gehigarriak, berriz, datu pertsonalak babesteko politika ezartzen du.

Dekretu honetan aurreikusitako emantzipaziorako laguntzek Gazteen 2022ko martxoaren 10eko 2/2022 Legearen printzipioak betetzen dituzte, eta Gazteen Emantzipazioa bultzatzeko 2030 Euskal Estrategian ezarritako helburuekin eta Erronka Demografikorako 2030 Euskal Estrategiarekin laguntzen dute. Gainera, bat datoz Gazteentzako EBren Estrategiarekin eta Nazio Batuen Garapen Jasangarrirako 2030 Agendarekin.

V.

Gernikako Autonomia Estatutuak Euskal Autonomia Erkidegoari aitortzen dizkion eskumenen babesean eman da dekretu hau. 9. artikulua printzipio gidari gisa ezartzen du botere publikoek herritarren oinarrizko eskubide eta betebeharren erabilera egokia zaindu eta bermatu behar dutela, eta bizi-baldintzak hobetzeko politika bultzatu behar dutela.

Botere publikoei dagokie, halaber, pertsonen eta taldeen askatasuna eta berdintasuna zinezko eta benetako izan daitezen baldintzak eragitera eta oztopoak desagerraraztera bideratutako neurriak hartzea. Betebehar hori bat dator Espainiako Konstituzioaren 9.2 artikulua edukiarekin, eta, kasu honetan, gazteek bizi-proiektu autonomoak eraikitzeke baldintza onuragarriak sortzean gauzatzen da.

Esparru orokor horren barruan, gazteen emantzipazio-adina aurreratzea sustatzeko politika hori berariaz inskribatu behar da Euskal Autonomia Erkidegoari dagozkion eskumen-tituluetan. Gernikako Estatutuak, 10.39. Komunitatearen garapena artikuluan, Euskal Autonomia Erkidegoak gazte-politikaren arloan duen eskumen eskusiboa aitortzen du.

Gazteria Legearen 23.3 artikulua Gazteen Emantzipaziorako Euskal Sarea sortzen du, eta zehazten du Eusko Jaurlaritzan gazteriaren arloko eskumena duen sailak izapidetu eta kudeatuko dituela Eusko Jaurlaritzak gazteen emantzipaziorako ezartzen dituen edo beste erakunde edo instituzio batzuekin adostu daitezkeen laguntzak.

Bestalde, Gazteriaren Legearen 8.4 artikulua Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren zuzeneko ekintzat jotzen du interes orokorrekoak direlako edo baldintza ekonomiko, sozial edo tekniko bereziak dituztelako Euskal Autonomia Erkidego osoan modu bateratuan eman behar diren gazteentzako jarduerak, zerbitzuak eta ekipamenduak gauzatzeko eskumena.

Ilido horretan, Gazteriaren Legearen 9.1.i) artikulua ezartzen du zein jarduera, zerbitzu eta ekipamendu diren Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zuzeneko ekintzaren eskumenekoak, eta horien artean ez da jasotzen gazteen emantzipaziorako laguntzak izapidetzea eta kudeatzea.

Horregatik, lege horren 8.5 artikuluan xedatutakoari jarraikiz, aldeztu aurretik, beharrezkoa da dekretu honetan egiaztatzea artikulua horren laugarren apartatuan adierazitako baldintzak betetzen direla, eta zuzeneko ekintza berria deklaratzeko, Euskadiko Gazteriaren arloko Erakundearteko Koordinazio Organoaren nahitaezko txostena jaso ondoren.

Azalpen honetako aurreko apartatueta jasotzen den bezala, dekretu honetan arautzen diren laguntzen hartzaile diren gazteek eskatzen dute 2030erako Euskal Estrategian gazteen emantzipazioa errazteko jasotako neurri guztiak modu bateratuan diseinatzea eta kudeatzea Euskal Autonomia Erkidego osorako.

Azken batean, Eusko Jaurlaritzari dagokion eskumen-esparruan kokatzen da dekretu honen bultzada eta garapena, belaunaldi barruko eta belaunaldien arteko arrakalek eragindako desberdintasunen zuzenketari ekitatean oinarritutako garapen komunitarioa sustatzera bideratuta baitago.

Ondorioz, Lehendakariak proposatuta, Euskadiko Gazteriaren Arloko Erakundearteko Koordinazio Organoak aldeko txostena eman ondoren, gazte-emantzipaziorako laguntzak izapidetzea eta kudeatzea zuzeneko ekintzatzat deklaratzeari dagokionez, eta Gobernu Kontseiluak 2023ko abenduraren 26an egindako bilkuran eztabaidatu eta onartu ondoren, honako hau

XEDATU DUT:

I. KAPITULUA XEDAPEN OROKORRAK

1. artikulua.- Xedea.

1.- Dekretu honen xedea da Eusko Jaurlaritzak, gazte-politikaren arloan eskumena duen sailaren bitartez, Dekretu honetan aurreikusitako egoeretan dauden gazteen emantzipazio-prozesuak hasteko edo sendotzeko erabiliko dituen laguntzak arautzea.

2. – Laguntza hauen emakidari dagokionez, gaztetzat joko da 25 eta 29 urte bitarteko pertsona, bizilekua Euskadiko Autonomia Erkidegoan baldin badute eta urteko diru-sarrerak dekretu honetan zehazten diren gutxieneko eta gehieneko muga barruan baditu.

3.- Era berean, gazte batek Dekretu honek arautzen duen prestazioa eskuratu ahal izateko emantzipazio-prozesu bat hasi edo finkatu behar duela zehazten da, baldin eta, laguntza eskatzen duenean, egiaztatu ahal badu bere gurasoena, legezko tutoreena edo bigarren mailara arteko senideena ez den etxebizitza libre batean bizi dela, eta etxebizitza horretaz baliatzeak hilean gastu bat eragiten badio etxebizitza horretaz gozatzeagatik. Egoera horretatik kanpo geratzen dira babes publikoko etxebizitza bat alokairuan edo babes publikoko etxebizitza baten jabe diren gazteak, bai eta etxebizitza horrek ez dakarrenean hileroko gastu ekonomiko egiaztatgarririk.

2. artikulua.- Prestapa programaren ezaugarri orokorrak.

1.- Emantzipa Programa diruz laguntzeko programa bat da, eta hilean zenbateko bat ordaintzea du helburu, dekretu honetan ezarritako baldintzak betetzen dituzten gazteen emantzipazio-prozesuak hasteko edo sendotzeko.

2.- Laguntza, gehienez, 24 hilabeteko eperako emango da, laguntza jasotzen den aldi guztiak biltzen dituena, betiere onuradunak laguntzak eskuratzeko eskatzen diren baldintzak betetzen jarraitzen badu.

3.- Laguntza hilabete osotan jasoko da, eskabidea aurkeztu edo, hala badagokio, zuzendu eta hurrengo hilabetearen lehenengo egunetik hasita, gehienez ere 24 hilabetez, laguntza jasotzen den aldi guztiak batuta. Nolanahi ere, onuradunak 30 urte betetzen dituen hilabeteak laguntza jasotzeko eskubidea galduko du.

II. KAPITULUA BALDINTZAK ETA BATERAGARRITASUN-ESPARRUA

3. artikulua.- Onuradunek bete beharreko baldintzak.

Laguntza hauek jasotzeko, interesdunek baldintza hauek bete beharko dituzte:

1.- Laguntza eskatzeko unean 25 eta 29 urte bitartean izatea, 25 eta 29 urte bitartekoak barne.

2.- Euskal Autonomia Erkidegoko edozein udalerritan erroldatuta egotea eskaera egin baino urtebete lehenagotik gutxienez.

Laguntza hau eskuratu ahal izango dute, halaber, eskabidea aurkeztu den egunean Euskal Autonomia Erkidegoko edozein udalerritan erroldatuta egon arren, eskabidea aurkeztu aurreko hamabi hilabeteetan etenik gabe erroldatuta egon ez direnek, baldin eta azken hamar urteetan Euskal Autonomia Erkidegoan hiru urtez jarraian erroldatuta egon direla egiaztatzen badute.

3.- Urtean 3.000 eurotik gorako eta 28.000 eurotik beherako diru-sarrerak izatea.

Eskatzaileak ezkontidearekin edo izatezko bikotekidearekin batera egiten badu zerga-aitorpena, urtean 3.000 eurotik gorako eta 34.000 eurotik beherako diru-sarrerak izatea.

Laguntzaren onuradun izateko urteko gutxieneko eta gehieneko diru-sarreraren mugak urtero eguneratuko dira, urtarrilaren 1ean, gazteriaren arloan eskumena duen Idazkaritza Nagusiaren edo Sailburuordetzaren titularraren ebazpen bidez, Eustat - Euskal Estatistika Erakundeak argitaratutako Kontsumoko Prezioen Indizearen urtetik urterako ehuneko-aldaketa kontuan hartuta.

Ondorio horietarako, honako hauek hartuko dira urteko diru-sarreratzat: konputagarritzat jotzen diren balizko errenta salbuetsien batura, salbu eta, hala badagokio, konputagarritzat jotzen ez direnak, lanaren etekin osoak, jarduera ekonomikoen etekin osoak, kapital higigarri eta higiezinaren etekin osoak, ondare-irabazi eta -galerak eta pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren aitortpena edo aitortpenak osatzen dituzten edo osa ditzaketen errenten egozpenak, ken pertsona fisikoen errentaren gaineko zergan kengarriak diren gastuak.

Laguntza horiek eskuratu edo mantentzeko diru-sarreraren mugak kalkulatzeko, ez dira zenbatuko:

- Dekretu honetan araututako laguntzen kontzeptuan jasotako zenbatekoak.
- Gaztelagun programako laguntza ekonomikoa,
- etxebizitzako gastuetarako prestazio osagarria eta etxebizitzarako prestazio ekonomikoa, eta
- Alokairua ordaintzeko gizarte-larrialdietarako laguntzak jasotzea.

Edonola ere, ez dira kontuan hartuko ondare-irabazi eta -galera negatiboen saldo garbiak.

Pentsio osagarriak eta urteko mantenu-pentsioak ezkontide ohiaren diru-sarreratzat hartuko dira, horiek ordaintzera behartuta dagoen ezkontide ohiaren edo izatezko bikotekide ohiaren diru-sarreraren gutxitze gisa, baldin eta ordaintzeko betebeharra duen ezkontide ohiak edo izatezko bikotekide ohiak edo izatezko bikotekide ohiak agiri bidez frogatzen badu benetan ordaindu dituela.

Baldintza hori betetzen dela egiaztatzeko, eskaera egiten den egunean ekitaldiko diru-sarrerei buruz eskuragarri dagoen informazioa erabiliko da.

Urtero egiaztatuko da laguntza eman aurreko ekitaldiko errenta-maila efektiboa betetzen dela, elkarreragingarritasun-plataformetan eskuragarri dagoenean; nolahi ere, beste edozein unetan egiaztatu ahal izango da, betekizunak benetan betetzen direla bermatzeko.

4.- 75.000 eurotik gorako finantza-ondasunik, -eskubiderik edo -aktiborik ez izatea, salbu eta enpresa- edo lanbide-jarduera bati atxikita badaude, ohiko etxebizitza alde batera utzita.

5.- Honako hauen titularra izatea:

- a) Euskal Autonomia Erkidegoan kokatutako etxebizitza libre bat errentan hartzea, banaka edo errentarikide gisa, laguntzaren onuradunaren ohiko bizileku iraunkorra izango dena.

- b) Euskal Autonomia Erkidegoan kokatutako etxebizitza libre baten salerosketa, bere izenean edo jabeak gisa. Laguntzaren onuradunaren ohiko bizileku iraunkorra izan beharko du, eta haren ordainketa hipoteka baten edo zerga-agintaritza eskudunaren aurrean formalizatutako mailegu pertsonal baten mende egongo da.

6.- Ohiko bizilekua ez den beste etxebizitza baten titularra edo titularkidea ez izatea, salbu eta banantze- edo dibortzio-arrazoiengatik etxebizitza hori guztiz erabilgarri ez dagoela egiaztatzen bada, edo etxebizitza hori ezin dela baliatu bere borondatearekin zerikusirik ez duen beste edozein arrazoiengatik, behar bezala egiaztatuta.

7.- Laguntza ekonomikoak emateko betekizunak eskatzaileak bete beharko ditu eskabidea aurkeztzen duenean, eta diruz lagun daitekeen ekitaldi osoan mantendu beharko dira, horretarako ezarritako epeetan eta moduan.

4. artikulua.- Sartzeko baldintzak egiaztatzea.

1.- Eskatzaileek ez dute zertan aurkeztu administrazio publikoen esku dauden dokumentuak eta informazioa. Horretarako, ezarritako baldintzak betetzen direla egiaztatzen duten datuak edo dokumentuak administrazio publikoen datuak trukatzeko plataformen bidez lortu edo egiaztatu behar dira, salbu eta interesduna aurka badago edo horiek lortzea teknikoki bideragarria ez bada. Horrek guztiak ez ditu eragotziko Administrazio Publikoak esleituta dituen egiaztatze-, kontrol- eta ikuskatze-ahalmenak.

2.- Instrukzio-organoak, behar beste aldiz, ofizios egiaztatu, lortu edo egiaztatu ahal izango du laguntzen eskatzaileek betebeharrak betetzen dituztela, hargatik eragotzi gabe Administrazio Publikoak dituen egiaztatze-, kontrolatze- eta ikuskatze-ahalmenak. Hala ere, eskatzaileak kontsultaren aurka egin ahal izango du, eta, orduan, baldintza horiek betetzen dituela egiaztatzen duen dokumentazioa aurkeztu beharko du.

3.- Dekretu honen 3. artikuluko 6. eta 7. paragrafoetan ezarritako baldintzak, hasiera batean, erantzukizunpeko adierazpen baten bidez ordeztu ahal izango dira, Euskal Autonomia Erkidegoko Ogasun Nagusiaren Antolaraueti buruzko Legearen Testu Bategina onartzen duen azaroaren 11ko 1/1997 Legegintzako Dekretua aplikatuz.

4.- Urteko diru-sarreraren baldintza betetzen dela egiaztatzeko, eskaera egin aurreko ekitaldiko diru-sarrei buruz eskura dagoen informazioa hartuko da oinarri. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren aitortzea egiten ez duten pertsonen kasuan, edo aurreko ekitaldiko zerga-informazioa Administrazio Publikoen datu-trukerako plataformetan eskuragarri ez dagoenean, diru-sarrerak egiaztatzeko, PFEZren atxikipenen ziurtagiri ofiziala (10T agiria), lan-bizitzaren ziurtagiria, Zerga Administrazio eskudunak emandako errenta-ziurtagiria edo zuzenbidean onartutako antzeko beste edozein agiri aurkeztu beharko dira.

5.- Errentamendu- edo salerosketa-kontratu baten titular diren pertsonak, 3. artikuluko 5. paragrafoan araututako kasuetan, honako hauek aurkeztu beharko dituzte:

- a) Errentamenduaren kasuan, etxebizitzaren errentamendu-kontratuaren kopia, non honako hauek jasoko baitira: kontratatzaileen nortasuna, errentapeko finkaren identifikazioa, hitzartutako iraupena eta hasierako errenta, salbu eta kontratu hori Euskal Autonomia Erkidegoko Hiri Finken Errentamendu Kontratuen Erregistroan inskribatuta badago; kasu horretan, inskripzioaren ziurtagiriaren edo fidantza gordailutu izanaren frogagiriaren kopia aurkeztuko da.
- b) Salerosketaren kasuan, etxebizitzaren salerosketa-kontratuaren kopia, erosleen nortasuna eta erositako finkaren identifikazioa adierazita, salbu eta salerosketa hori Jabetza Erregistroan inskribatuta badago; kasu horretan, Jabetza Erregistroko Indize Zerbitzuak emandako ziurtagiria aurkeztuko da.

Gainera, errenta ordaindu izanaren ziurtagiria edo hipoteka edo mailegu pertsonala ordaindu izanaren ziurtagiria aurkeztu beharko dute, azken hilabeteko banku-frogagiriaren bidez. Ziurtagiri horretan, honako datu hauek jaso beharko dira: agindu-emaiaren datuak, onuraduna,

ordaindutako ordainketaren hilabetea eta urtea, kontu-zenbakiak, zenbatekoa eta finantza-erakundearen balidazioa, eragiketa egin dela modu frogagarrian bermatzen duena.

6.- Honela egiaztatuko da 3. artikulua 6. paragrafoan ezarritako betekizuna betetzen dela:

- a) Errentamenduaren kasuan, eskatzailea etxebizitzaren titularra ez dela egiaztatzen duen ziurtagiria, Jabetza Erregistroaren Indizeen Zerbitzuak emana.
- b) Salerosketaren kasuan, Jabetza Erregistroko Indizeen Zerbitzuak emandako ziurtagiria, titularrak diren etxebizitzak egiaztatzen dituen.

5. artikulua.- Laguntzaren bateragarritasuna, bateraezintasuna eta konputagarritasuna.

1.- Honako hauekin bateraezina izango da gazteen emantzipazioa bultzatzeko Sustapen Programak ematen duen laguntza:

- a) Babes publikoko etxebizitza bat errentamenduan edo baterako errentamenduan izatea.
- b) Etxebizitza pribatu bat alokairuan edo baterako errentamenduan izatea, ASAP (Alokairu Segurua, Arrazoizko Prezioa) merkatu libreko etxebizitzaren alokairurako bitartekaritza-programaren edo Bizigune Etxebizitza Hutsen Programaren bidez.
- c) Babes publikoko etxebizitza baten jabetza osoaren edo erabilera- eta gozamen-eskubide baten titularra edo titularkidea izatea, salbu eta banantze- edo dibortzio-arrazoiengatik etxebizitza hori erabat erabilgarri ez dagoela egiaztatzen bada, edo etxebizitza hori ezin dela baliatu bere borondatearekin zerikusirik ez duen beste edozein arrazoiengatik, behar bezala egiaztatuta.
- d) Etxebizitza bat edukitzeak gastu egiaztatagarriak ez eragitea, alokairuaren ordainketagatik, errentamenduaren edo baterako errentamenduaren kasuan, dela ordaintzeke dagoen hipoteka ordaintzeagatik edo zerga-agintaritza eskudunaren aurrean formalizatutako mailegu pertsonala ordaintzeagatik, jabetzako etxebizitzaren kasuan.

2.- Gazteen emantzipazioa bultzatzeko laguntzak, honako hauekin bateragarriak izango dira:

- a) Diru-sarrerak bermatzeko errenta, bizitzeko gutxieneko diru-sarrera edo administrazio publikoen gizarteratze-politikatik datorren edozein errenta jasotzea.
- b) Gaztelagun programako laguntza ekonomikoa jasotzea.
- c) Etxebizitzarako prestazio osagarria eta etxebizitzarako prestazio ekonomikoa jasotzea.
- d) Gizarte-larrialdietarako laguntzak (GLL) jasotzea.
- e) Alokairu-gastuak ordaintzen edo emantzipatzen laguntzen duten udal-laguntzak edo beste edozein administrazio edo erakunde publikoren laguntzak jasotzea.

3.- Dekretu honetan aurreikusitako laguntzak diru-sarrera gisa zenbatuko dira, eskatzailearen ahalmen ekonomikoa zehazteko eta baliabide nahikorik ez duten pertsonen pobrezia eta gizarte-bazterketako arrisku-egoerak arintzeko laguntzetan eman beharreko zenbatekoa kalkulatzeko, dagozkien arauetan aurreikusten den moduan.

6. artikulua.- Zenbatekoa eta etxebizitza bakoitzeko onuradunen gehieneko kopurua.

1.- Laguntzaren gehieneko zenbatekoa hilean 300 eurokoa izango da onuradun bakoitzeko, 24 hilabetez gehienez ere, hura eskuratzeko aukera eman zuten baldintza guztiak betetzen jarraitzen bada.

2.- Etxebizitza berean hiru pertsona baino gehiago bizi badira, gehienez hiru pertsonari emango zaie prestazioa, dekretu honetan eskatutako baldintzak bete ondoren. Hiru eskabide baino gehiago badaude, aurkeztu diren hurrenkeraren arabera ebatziko dira.

III. KAPITULUA DEIALDIA

7. artikulua.- Deialdia.

1.- Dekretu honetan aurreikusitako laguntza ekonomikora bideratutako baliabide ekonomikoak urtero kontsignatuko dira Euskal Autonomia Erkidegoko Aurrekontu Orokorretan, eta dagokion Dirulaguntzen Plan Estrategikoan txertatuko dira. Aurrekontu-ekitaldi baten barruan emandako laguntzen guztizko bolumenak ez du gaindituko aipatutako kontsignazioa edo hura eguneratzearen ondoriozkoa, baldin eta indarrean dagoen legeriaren arabera aurrekontu-aldaketak onartzen badira.

2. – Dekretu honen xede diren laguntzetarako deialdia urte bakoitzeko lehen hiruhilekoan egingo da, Idazkaritza Nagusiko edo gazteriaren arloan eskumena duen sailburuordetzako titularraren ebazpen bidez. Ebazpena Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratuko da, eta dekretu honetan aurreikusitako laguntza ekonomikoa finantzatzeko aurrekontu-zuzkidura jasoko du, dagokion ekitaldiaren hasieran egotz daitekeena. Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu ondoren deialdi-ebazpena indarrean jartzen den egunetik aurrera hasiko da zenbatzen eskabideak aurkezteko epea.

3.- Laguntzak ondoz ondoko prozedura irekiaren bidez emango zaizkie dekretu honetan eskatutako betekizunak betetzen dituzten eskatzaile guztiei, eskabideak aurkezteko hurrenkera kontuan hartuta, eta behin espediente osatuta. Eskaera zuzentzeko edo osatzeko eskatu behar bada, bata edo bestea gauzatzeko eguna eta ordua hartuko dira erreferentziatzat, aurkezpen-ordena kontuan hartuta. Laguntza hauetara bideratutako funtsak agortu direla jakinaraziko da gazteriaren arloan eskumena duen idazkaritza nagusiaren edo sailburuordetzaren titularraren ebazpen baten bidez, zeina Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratuko baita, eta laguntza berriak ematea geldiaraziko da.

4.- Aurrekontu-ekitaldi batean ekitaldi horretako aurrekontu-kredituekin erantzun ezin diren diruz lagun daitezkeen egoerei buruzko laguntza-eskaerak badaude, hurrengo ekitaldikoei egotzi ahal izango zaizkie, eskaera berriz aurkeztu behar izan gabe, betiere eskaera horiek dekretu honetan laguntza lortzeko ezarritako baldintzak betetzen badituzte. Kasu horretan, organo kudeatzaileak beti egiaztatuko du laguntzak eskuratzeko baldintzak betetzen direla, baldin eta berriro ere aurrekontua badago laguntza emateko ebazpena emango duela.

IV KAPITULUA PROZEDURA

8. artikulua.- Eskabidea.

1.- Laguntza ekonomikoaren eskabideak elektronikoki aurkeztu ahal izango dira <https://www.euskadi.eus/zerbitzuak/xxxxxx> helbidean, edo aurrez aurre Eusko Jaurlaritzaren Herritarrentzako Zerbitzuaren bulegoetan (Zuzenean <https://www.euskadi.eus/eusko-jaurlaritza/zuzenean-herritarrentzako-arreta/>), edo Administrazio Publikoaren Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 16.4 artikuluan aurreikusitako organoetan.

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoan onartutako identifikazio eta sinadura elektronikorako bitartekoak helbide honetan daude eskuragarri: <https://www.euskadi.eus/identifikazio-elektronikorako-onartutako-bitartekoak/web01-sede/eu/>.

Eskabideak, erantsi beharreko dokumentazio osagarriarekin batera, interesdunaren legezko ordezkari baten bidez aurkeztu ahal izango dira. Ordezkaritza zuzenbidean baliozkoa den edozein bitartekoren bidez egiaztatu ahal izango da, modu fidagarrian jasota geratzen bada, betiere Herritarrei arreta integrala eta multikanala emateari eta zerbitzu publikoak bitarteko elektronikoaren bidez eskuratzeari buruzko ekainaren 20ko 91/2023 Dekretuan ezarritako baldintzetan.

Eskaera ordezkari baten bidez ere izapidetu ahal izango da elektronikoki. Horretarako, ordezkariak Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren ahalordeen erregistro elektronikoa inskribatu ahal izango da, helbide honetan: <https://www.euskadi.eus/ordezkariek>

2.- Eskabideak aurkezteko inprimakia eta administrazio-izapideak formalizatzeko gainerako eredu normalizatuak elektronikoki izango dira, eta eskuragarri egongo dira prozeduraren fitxan, egoitza elektronikoa, helbide honetan: <https://www.euskadi.eus/servicios/xxxxxx>. Inprimaki eta eredu horiek herritarren eta zerbitzuen arretarako organo eskudunaren jarraibideen arabera egingo dira.

Eskaera-formularioan, Administrazioarekiko jakinarazpen- edo komunikazio-bidea hautatuko da, eta jakinarazpen- edo komunikazio-abisuen datuak emango dira.

3.- Eskatzaileek Euskal Autonomia Erkidegoko edozein hizkuntza ofizialetan aurkeztu ahal izango dute eskabidea. Halaber, eskabidearen ondoriozko jarduketetan, eta prozedura osoan, pertsona edo erakunde eskatzaileak hautatutako hizkuntza erabiliko da, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 5.2.a) eta 6.1 artikuluetan ezarritakoaren arabera.

4.- Eskatzaileek arreta eta laguntza eskatu ahal izango dute bitarteko elektronikoki erabiltzean, Administrazio Publikoaren Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 12. artikuluan, Euskal Sektore Publikoaren maiatzaren 12ko 3/2022 Legean eta Herritarrentzako arreta integralari eta multikanalari eta zerbitzu publikoetarako irispideari buruzko ekainaren 20ko 91/2023 Dekretuan xedatutakoaren arabera.

5.- Prozeduraren fitxa eta horretarako sarbidea EAeko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoa argitaratuko dira, <https://www.euskadi.eus/servicios/xxxxxx> helbidean, eta bertan honako hauek egongo dira eskuragarri:

- Prozedura izapidetzeko jarraibideak.
- Eskaera ebatzeko epeari eta administrazio-isiltasunaren ondorioei buruzko informazioa.
- Betetzeko jarraibideak eta eskabidearekin batera aurkeztu beharreko dokumentazioa.
- Prozedurako betekizunen eta egiaztatze moduaren informazio eguneratua, administrazio publikoaren arteko kontsulta-sistemen bidez lortzea eta interesdunaren erantzukizunpeko adierazpena barne.
- Prozeduran egin daitezkeen izapide guztiak, laguntzaren aldaketa barne.
- Prozeduraren eredu eta inprimaki normalizatu guztiak (eskabideena, erantzukizunpeko adierazpena...).

9. artikulua.- Instrukzioa.

1.- Gazte-politikaren eskumena duen zuzendaritzari dagokio dekretu honetan araututako laguntzak kudeatzea.

2.- Gazte-politikaren arloan eskumena duen zuzendaritzak egiaztatuko du eskabideak behar bezala betetzen direla, bai eta laguntza-eskabidea izapidetzeko behar den dokumentazioa aurkezten dela ere.

3.- Aurkeztutako eskabideak eta dokumentazioak baldintza guztiak betetzen ez badituzte, eskatzaileari jakinaraziko zaio 10 egun baliogabe epea duela dokumentazioa osatzeko edo akatsak zuzentzeko. Halaber, adieraziko zaio hori egin ezean atzera egin duela ulertuko dela, eta Administrazioak eskabide horri buruzko berriak eman eta jakinarazi beharko du, Administrazio Publikoaren Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 68.1 eta 21.1 artikuluetan xedatutakoaren arabera.

4.- Laguntzak kudeatzen dituen zuzendaritzak egiaztatuko du, halaber, gazteen emantzipazioa errazteko laguntza lortzeko baldintzak betetzen diren.

10. artikulua.- Ebazpena.

1.- Gazte-politikaren arloan eskumena duen zuzendaritzako titularraren ebazpen bidez emango edo ukatuko dira eskatutako laguntzak.

2.- Ebazpena sei hilabeteko epean jakinarazi beharko da, sei hilabete, espedientea osatu eta hurrengo egunetik aurrera, eta administrazio-isiltasuna ezestekoa izango da. Hala ere, akatsak zuzentzeko epe bat ireki bada, aipatutako epea etenda geratuko da eskatzaileari bidalitako jakinarazpena jasotzen denetik eskatutako dokumentazio guztia aurkeztu arte.

3.- Ebazpen horren aurka, gora jotzeko errekurtoa aurkeztu ahal izango diote interesdunek gazteriaren arloko idazkaritza nagusiko edo sailburuordetzako titularrari, hilabeteko epean, ebazpena jakinarazi eta hurrengo egunetik aurrera, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 121. eta 122. artikuluetan xedatutakoari jarraikiz.

4.- Dirulaguntza emateko ebazpena pertsonalki jakinaraziko da, eskatzaileak aukeratutako kanalaren bidez.

Ebazpenak ez dira Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratuko, onuradun askori eragiten baitie, Euskal Autonomia Erkidegoko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testu bategina onartzen duen azaroaren 11ko 1/1997 Legegintzako Dekretuaren 49.2 artikuluan ezarritakoaren arabera.

Hala ere, hilerio argitaratuko da Eusko Jaurlaritzaren datu irekien atarian (Open Data Euskadi: <https://opendata.euskadi.eus/hasiera/>) dagokion epean eman eta azkendutako laguntzen kopurua eta zenbateko globala, lurralde historikoaren eta pertsona onuradunaren sexuaren arabera bereizita, bai eta datu publikoak ireki eta berrerabiltzeari buruzko arau-esparrua betetzeko behar bezala anonimizatutako beste edozein informazio ere. Hori guztia dagokion dirulaguntzen datu-baseari dagokion informazioa emateari kalterik egin gabe.

5.- Dirulaguntza horiek emateko – eta ordaintzeko – ezinbestekoa izango da amaituta egotea Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak emandako izaera bereko laguntzen edo dirulaguntzen esparruan hasi eta oraindik izapidetzen ari den itzulketa- edo zehapen-prozedura oro. Prozeduraren ondorioz laguntza publikoak jasotzeko desgaitasuna edo itzultzeko betebeharra ezartzen bada, eta itzulketa hori ez bada egiten ordainketa egiteko borondatezko epean, baldintzapean emandako dirulaguntza erabat indargabetuko da.

11. artikulua.- Prestazioa ordaintzea.

1.- Dekretu honetan aurreikusitako laguntzak emateko ebazpena jakinarazi ondoren ordainduko dira, hilabetez hilabete, laguntzak emateko aldi osoan, onuradunak baldintzak betetzen ez baditu izan ezik; kasu horretan, ordainketa bertan behera geratuko da. Laguntza ordaindu ahal izateko, beharrezkoa da onuraduna behar bezala alta emanda egotea Ekonomia eta Ogasun Sailaren hirugarrenen erregistroan. Ez badago edo bankuko datuak aldatu nahi baditu, dagokion inprimakia bete beharko du, hemen ezarritako ereduaren arabera: <https://www.euskadi.eus/eusko-jaurlaritza/-/hirugarrenaren-datu-aldaketa/>.

2.- Laguntza ematen den egunetik aurrera aginduko da ordainketa egitea, eta eskatutako dokumentazio guztiarekin batera eskabidea aurkezten edo, hala badagokio, zuzentzen den egunaren hurrengo hilaren lehenengo egunetik aurrera sortuko da.

12. artikulua.- Onuradunen betebeharrak.

Diru-laguntzen onuradunek bete egin beharko dituzte Dirulaguntzei buruzko azaroaren 17ko 38/2003 Lege Orokorraren 14. eta 46. artikuluetan eta azaroaren 11ko 1/1997 Legegintzako Dekretuak onartutako Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testu bateginaren 50.2 artikuluan jasotako betebeharrak, eta, zehazki, honako hauek:

1.- Laguntza hau jasotzen duten bitartean, beren ohiko bizilekua Euskal Autonomia Erkidegoan erroldatuta dagoen etxebizitzan mantentzea.

2.- Dirulaguntza kudeatzen duen zuzendaritzari berehala jakinaraztea helbide-aldaketa edo diruz lagundutako egoeraren xedea edo izaera aldatzen duen beste edozein zirkunstantzia, edo laguntza emateko kontuan hartutako baldintzak.

3.- Laguntza kudeatzen duen zuzendaritzak, Kontrol Ekonomikoko Bulegoak eta Herri Kontuen Euskal Epaitegiak, laguntzen fiskalizazio-eginkizunak betez, eskatzen dieten informazio guztia ematea.

4.- Gazte-politikaren arloan eskumena duen zuzendaritzak eta Kontrol Ekonomikoko Bulegoak eta Herri Kontuen Euskal Epaitegiak emandako dirulaguntzari buruz egin ditzaketan egiaztapen-jarduketak onartzea.

5.- Nolanahi ere, onuradunek, laguntza sortu eta urtebeteko epean, 4. artikuluko 5 a) eta b) idatz-zatietan ezarritako baldintzak betetzen dituztela egiaztatzeko agiri hauek aurkeztu beharko dituzte:

- a) Errentamenduaren kasuan: banku-transferentzia bidezko errentaren azken ordainketaren egiaztagiria. Bertan, gutxienez, agindu-emailearen datuak, onuraduna, ordaindutako errentaren hilabetea eta urtea, kontu-zenbakiak, zenbatekoa eta eragiketa egin dela modu frogagarrian bermatzen duen finantza-erakundearen balidazioa jaso beharko dira.
- b) Salerosketaren kasuan: hipotekaren edo mailegu pertsonalaren azken ordainketaren egiaztagiria banku-transferentzia bidez, eta Jabetza Erregistroko Indizeen Zerbitzuak emandako ziurtagiria, eskatzailea etxebizitza baten titularrak dela egiaztatzen duena.

6.- Bidegabeki kobratutako zenbatekoak itzultzea, hala ebazten bada, bai eta dagozkion interesak ere.

13. artikulua.- Laguntza aldatzea.

Etxebizitza edo errentarikideak edo jabeakideak aldatzeak laguntza-ebazpena aldatzea ekarriko du, betiere laguntzaren onuradunek baldintzak betetzen jarraitzen badute.

14. artikulua.- Azkentzea.

Honako arrazoi hauengatik iraungiko da gazteen emantzipazioa bultzatzeko dirulaguntza, dagokion zirkunstantzia gertatu den hilabeteko lehen egunetik:

- a) Laguntza baliatzeko gehieneko adina betetzea (30 urte).
 - b) Laguntza lortzeko bide eman zuten betekizunak gerora ez betetzea.
 - c) Onuradunak uko egitea.
 - d) Onuradunaren heriotza.
 - e) Eskabidean aurkeztutako datuak edo erantzukizunpeko adierazpenak faltsuak direla egiaztatzea, hargatik eragotzi gabe zehatzeko ondorioak izatea.
6. 12. artikuluan aurreikusitako betebeharrak ez betetzea.

15. artikulua.- Bidegabeki jasotako laguntzak azkentzeko eta itzultzeko prozedura.

Behar ez bezala jasotako laguntzak iraungitzeko eta itzultzeko prozedura honako xedapen hauetan xedatutakoaren arabera izango da: Euskal Autonomia Erkidegoko Ogasun Nagusiaren Antolarauari buruzko Legearen Testu Bateginaren 53. artikulua (1/1997 Legegintzako Dekretuak onartu zuen testu bategin hori), eta abenduaren 17ko 698/1991 Dekretua (Euskal Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorren pentzutuan ematen diren dirulaguntzen bermeei eta horiek itzultzeari buruzko erregimen orokorra arautzen duena eta horien kudeaketan parte hartzen duten erakunde laguntzaileek bete beharreko baldintzak, erregimena eta eginbeharrak ezartzen dituena).

16. artikulua. Ikuskapena eta kontrola

Gazteriaren arloko zuzendaritza eskudunak dekretu honen helburuak betetzen direla bermatzeko beharrezkoak diren ikuskapen- eta kontrol-ekintzak egin ahal izango ditu.

Halaber, Kontrol Ekonomikoko Bulegoak eta Herri Kontuen Euskal Epaitegiak, laguntzak fiskalizatzeko dituzten eginkizunak betez, interesgarria izan daitekeen informazio guztia eskatu ahal izango diote onuradunari, eta laguntzaren kudeaketari dagokionez dagozkion egiaztapen-jarduketak egin ahal izango dituzte.

Laguntza eman ondoren, eta hura guztiz ordaindu arte, organo kudeatzaileak onuradun batek laguntzak jaso eta baliatzeko baldintzak betetzen ez dituela adierazten duen zantzurik badu, ordainketak kautelaz eteteko ebazpena emango du, arrazoiak azalduz eta alegazioak egiteko aldi bat emanez, betekizunak benetan betetzen direla egiaztatzeko. Informazio guztia bildu ondoren, organo kudeatzaileak ebazpena emango du, eta, bertan:

- a) Laguntza eskuratzeko eta baliatzeko baldintzak betetzen direla egiaztatu ez bada, ez-betetzea gertatu zen hilaren lehen egunetik laguntza jasotzeko eskubidea galdu dela adieraziko da, eta, hala badagokio, ordaindutako laguntzak eta dirulaguntzaren izaera dela-eta dagozkion interesak itzuli direla, ez-betetzearen zantzuak igorri diren hilabetetik aurrera.
- b) Laguntza eskuratzeko eta baliatzeko baldintzak betetzen direla egiaztatu bada, ordainketei berrekingo zaie eta atzeratutako hilekoak ordainduko dira etetea gertatu zen unetik aurrera.

17. artikulua. Zehapen-araubidea

Zehapen-araubidea Dirulaguntzei buruzko azaroaren 17ko 38/2003 Lege Orokorraren IV. tituluari eta Euskal Autonomia Erkidegoko Herri Administrazioen zigortzeko ahalmenari buruzko martxoaren 16ko 1/2023 Legean aurreikusitakoa da.

LEHENENGO XEDAPEN GEHIGARRIA. Zuzeneko ekintzaren deklarazioa

Zuzeneko ekintzat jotzen da gazteen emantzipaziorako laguntzen izapidetzea eta kudeaketa, Gazteen martxoaren 10eko 2/2022 Legearen 8.4 eta 8.5 artikuluetan aurreikusitako ondorioetarako, Euskadiko Gazteriaren arloko Erakundearteko Koordinazio Organoaren nahitaezko txostena jaso ondoren.

BIGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA. Datu Pertsonalen Babesa (DBLO)

Eskabidean jasotako datu pertsonalak "Gazteentzako laguntzak eta dirulaguntzak" izeneko tratamendu-jardueran tratatu eta sartuko dira.

- Arduraduna: Gazteria Zuzendaritza, Lehendakaritza
- Helburua: Gazteentzako laguntzak kudeatzea.
- Legitimazioa: Tratamendua beharrezkoa da interes publikoaren izenean edo tratamenduaren arduradunari emandako botere publikoen izenean burututako eginkizun bat betetzeko.
- Hartzaileak: Ez da aurreikusten datuen komunikaziorik
- Eskubideak: eskubidea duzu datuak eskuratzeko, zuzentzeko eta ezabatzeko, bai eta informazio gehigarrian jasotzen diren beste eskubide batzuk ere.
- Informazio gehigarria: Gure webgunean kontsulta dezakezu datuen babesari buruzko informazio gehigarri eta zehatza: www.euskadi.eus/informazio-klausulak/web01-sedepd/es/transparencia/124700-capa2-es.shtml

Araudia:

- Datuak Babesteko Erregelamendu Orokorra (eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=ES),
- 3/2018 Lege Organikoa, abenduaren 5ekoa, Datu Pertsonalak Babestekoa eta Eskubide Digitalak Bermatzekoa (www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2018-16673)

AZKEN XEDAPENA

Dekretu honek Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo hilaren 1etik aurrera izango ditu ondorioak.

Vitoria-Gasteizen, 2024ko xxxxxxaren xx (e) (a) n.

Lehendakaria,
IÑIGO URKULLU RENTERÍA.